

Pracovní list

Předmět: Matematika

Ročník: 5.B

Opakování vzdělávacího celku: Desetinná čísla

1. Desetinná čísla.

Pracuj s učebnicí.

Učebnice Matematika 5 (Alter, 2. díl), str. 58

OPAKOVÁNÍ

1. Zapiš desetinným číslem:

nula celá osm desetín $0,8$
tři celé šestnáct setin $3,16$
devět celých tři setiny $9,03$

2. Zapiš zlomky jako desetinná čísla:

$\frac{7}{10} = 0,7$ $\frac{34}{100} = 0,34$ $\frac{57}{100} = 0,57$
 $\frac{5}{10} = 0,5$ $\frac{9}{100} = 0,09$ $\frac{10}{100} = 0,10$

3. Rozlož na součet jednotek, desetín a setin:

$3,28 = 3 + 0,2 + 0,08$
 $5,74 = 5 + 0,7 + 0,04$
 $8,25 = 8 + 0,2 + 0,05$

4. Porovnej čísla:

$18,3 < 18,9$ $4,75 > 4,71$
 $5,42 < 7,26$ $2,36 > 2,3$

5. Zapiš desetinným číslem v uvedených jednotkách:

3 m 2 dm = $3,2$ m 5 dm 9 cm = $5,9$ dm
4 m 18 cm = $4,18$ m 18 cm 7 mm = $18,7$ cm
57 cm = $0,57$ m 5 mm = $0,5$ cm

6. Zapiš v korunách:

5 Kč 20 hal = $5,20$ Kč
27 Kč 30 hal = $27,30$ Kč
80 hal = $0,80$ Kč

7. Vypočítej zpaměti:

$7,3 + 0,5 = 7,8$ $6,32 + 3,07 = 9,39$ $4,7 - 0,3 = 4,4$ $7,68 - 2,04 = 5,64$
 $3,4 + 5,1 = 8,5$ $2,48 + 0,25 = 2,73$ $8,8 - 3,2 = 5,6$ $6,82 - 0,56 = 6,26$
 $12,3 + 4,2 = 16,5$ $14,62 + 4,30 = 18,92$ $7,4 - 5,4 = 2$ $9,95 - 4,70 = 5,25$

8. Vypočítej písemně:

$\begin{array}{r} 18,6 \\ 24,3 \\ \hline 42,9 \end{array}$ $\begin{array}{r} 5,9 \\ 48,7 \\ \hline 54,6 \end{array}$ $\begin{array}{r} 64,25 \\ 17,43 \\ \hline 81,68 \end{array}$ $\begin{array}{r} 237,64 \\ 84,56 \\ \hline 322,2 \end{array}$ $\begin{array}{r} 19,8 \\ - 7,5 \\ \hline 12,3 \end{array}$ $\begin{array}{r} 65,3 \\ - 28,8 \\ \hline 36,5 \end{array}$ $\begin{array}{r} 54,62 \\ - 8,48 \\ \hline 46,14 \end{array}$ $\begin{array}{r} 184,27 \\ - 75,64 \\ \hline 108,63 \end{array}$

9. Jana má koupit zákusky za 18,60 Kč. Kolik jí vrátí pokladní na padesátikorunu?

$50 - 18,60 = 31,40$ Kč jí vrátí

10. Kolik látky zbývá z role 20 m, když prodavačka ustříhla nejprve 3,4 m a pak 4,7 m látky?

$20 - 3,4 - 4,7 = 11,9$ m látky zbývá

11. Maminka chce koupit cukr za 22,80 Kč, chleba za 12,30 Kč a máslo za 23 Kč. Stačí jí na nákup 60 Kč? Kolik jí prodavač ještě vrátí?

$22,80 + 12,30 + 23 = 58,10$
 $60 - 58,10 = 1,90$ Kč
ano, 60 Kč jí stačí. Prodávac jí vrátí 1,90 Kč

12. Jeden trs banánů měl hmotnost 1,9 kg, druhý byl o 0,5 kg těžší. Jakou hmotnost měl druhý trs banánů? Jakou hmotnost měly oba dohromady?

$1,9 + 0,5 = 2,4$ kg vážil druhý trs
 $1,9 + 2,4 = 4,3$ kg oba dohromady

Maximální počet bodů: 57

Dosažený počet bodů:

2. Dělení desetinných čísel přirozeným číslem.

Pracuj s učebnicí.

Učebnice Matematika 5 (Alter, 3. díl), str. 35

DĚLENÍ DESETINNÝCH ČÍSEL PŘIROZENÝM ČÍSLEM

1. Na modelech mincí z přílohy 2. dílu učebnice znázorni a rozděl:

a) 2,80 Kč dvěma dětem b) 3,60 Kč třem dětem c) 4,80 Kč čtyřem dětem
 $2,80 \text{ Kč} : 2 = 1,40 \text{ Kč}$ $3,60 \text{ Kč} : 3 = 1,20 \text{ Kč}$ $4,80 \text{ Kč} : 4 = 1,20 \text{ Kč}$

d) 3 Kč dvěma dětem e) 1,20 Kč třem dětem f) 2,40 Kč čtyřem dětem
 $3,00 \text{ Kč} : 2 = 1,50 \text{ Kč}$ $1,20 \text{ Kč} : 3 = 0,40 \text{ Kč}$ $2,40 \text{ Kč} : 4 = 0,60 \text{ Kč}$

Jakými mincemi znázorniš v posledních třech příkladech částky, abys je mohl dětem rozděl?

2. Jana platila za tři stejné balíčky sušenek 17,40 Kč. Kolik stojí jeden balíček? $17,40 : 3 = 5,80 \text{ Kč}$

Postup:	Jakmile sepisujeme první číslici za desetinnou čárkou, musíme	Pak pokračujeme v dělení:
Začneme dělit jako čísla přirozená:	zapsat desetinnou čárku do podílu:	
$17,40 : 3 = 5$ 2	$17,40 : 3 = 5,$ 2 4	$17,40 : 3 = 5,80$ 2 4 00 0
Zkoušku proved' vynásobením. Nezapomeň na odpověď.		

Pamatuj: Desetinná čísla dělíme číslem přirozeným podobně jako čísla přirozená. **Jakmile však v dělení při sepisování další číslice překročíme desetinnou čárku, vyznačíme současně desetinnou čárku i v podílu.**

3. Stejným postupem jako ve cv. 2 počítej příklady, proved' vždy zkoušku:

$$34,8 : 6 = 5,8$$

48 Zk.:
0

$$9,72 : 4 = 2,43$$

17 Zk.:
12
0

$$2,59 : 7 = 0,37$$

25 Zk.:
49
0

Všimni si: Vždy nejprve dělíme celou část čísla. Při překročení desetinné čárky vyznačíme také desetinnou čárku do podílu.

4. Slávek chce rozpúlit provaz dlouhý 15,4 m. Kolik bude měřit každá část? $= 0,77 \text{ dm}$
Vypočítej nejprve v metrech, pak převedením na decimetry.

$$15,4 : 2 = 7,7 \text{ m}$$

každá část bude měřit 7,7 m

5. Za 5 karafiátů platil tatínek 62,50 Kč. Jaká byla cena 1 karafiátu? $7,17 \text{ m}$
Kolik by stálo 7 karafiátů?

$$62,50 : 5 = 12,50 \text{ Kč}$$

$$12,50 \cdot 7 = 87,50 \text{ Kč}$$

6. Dvoulitrová krabice pomerančového džusu stojí 44,60 Kč. Kolik platil tatínek za 6 litrů tohoto džusu? Kolik způsobí řešení vymyslíš?

$$(44,60 : 2) \cdot 6 = 133,80$$

nebo

$$44,60 \cdot 3 = 133,80$$

Tatínek platil 133,80 Kč

7. Vypočítej, správnost ověř zkouškou:

$$33,8 : 2 = 16,9$$

$$64,5 : 5 = 12,9$$

$$172,2 : 7 = 24,6$$

$$19,62 : 6 = 3,27$$

$$29,89 : 7 = 4,27$$

$$47,1 : 3 = 15,7$$

$$87,2 : 8 = 10,9$$

$$58,8 : 4 = 14,7$$

$$23,58 : 3 = 7,86$$

$$167,58 : 9 = 18,62$$